

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderwerp:

Intentieverklaring

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 8-07-2025
Notanummer	: 2025-626
Datum	: 8-07-2025
Programma	: 05 - Ruimtelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: Concept intentieovereenkomst Koplopergebied.docx,Uitnodiging bijeenkomst 11 juli - samen koers bepalen voor ons gebied.msg

Parafering

02-07-2025: Afdelingsmanager Ruimte en Economie02-07-2025: procesmanager
omgevingswet02-07-2025: Afdelingsmanager Ruimte en Economie03-07-2025:
Wethouder

Agendering

* 03-07-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 03-07-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

8-07-2025

B & W d.d.: 8-07-2025

Besluit

1. De intentieverklaring Koplopergebied Oxe-Bathmen-(Zuid)Loo-Kring van Dorth te ondertekenen;
2. Wethouder M. Elferink te machtigen om de Intentieverklaring Koplopergebied Oxe-Bathmen-(Zuid)Loo-Kring van Dorth te ondertekenen;
3. De nota en het besluit openbaar te maken.

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

In het gebied rondom Bathmen werken agrarische ondernemers, de energiecoöperatie Noaber-Energie en andere partijen al langere tijd samen voor een duurzame ontwikkeling van het gebied. Hierbij wordt gekeken vanuit de verschillende opgaven. Binnen dit gebied zijn 2 grote lijnen van ontwikkeling te zien:

* Ontwikkelingen van het gebiedsproces opgestart in het kader van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (het koploperproject), waarin wordt gewerkt aan een vitaal platteland in het koplopergebied met waardevolle en robuuste natuur met perspectief voor de agrarische sector en een goed sociaal-economisch perspectief;

* Ontwikkelingen op het gebied van energievoorziening voor een aardgasvrij dorp in 2030 (DUP Bathmen).

De afgelopen periode is vanuit het gebied met ondersteuning vanuit de provincie

Overijssel een voorverkenning uitgevoerd in het kader van het PPLG als gebiedsproces. Met een deel van het gebied (ondernemers, inwoner en organisaties) is een inventarisatie gemaakt van de mogelijkheden voor een duurzame ontwikkeling van het gebied en de agrarische bedrijven. Daarnaast heeft de energiecoöperatie samen met de gemeente plannen ontwikkeld om het dorp Bathmen aardgasvrij te maken in 2030. In deze ontwikkelingen is een samenspel te zien tussen het dorp Bathmen en omliggende agrarische ondernemers.

Omdat de doelen en de bijbehorende investeringen nauw met elkaar samenhangen en de zaken nu vastlopen door de stikstofproblematiek, is er behoefte aan meer duidelijkheid en commitment in het proces om tot de volgende stappen te komen. De eerste stap is een intentieverklaring om vervolgens tot een gebiedsconvenant te komen.

De gemeente is gevraagd om de intentieverklaring mede te ondertekenen op 11 juli en samen met de andere organisaties en betrokkenen de volgende stap te zetten. Dit betekent dat zij samen met de andere partijen (waaronder de provincie Overijssel, Noaber-Energie en lokale boeren) het komende half jaar in beeld gaat brengen wat de doelen per partij zijn, welke rol ze in het gebiedsproces hebben en op welke wijze de verschillende partijen hun bijdrage (financieel, instrumenteel, etc) kunnen leveren aan het behalen van de doelen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Een vitaal platteland in het koplopergebied met waardevolle en robuuste natuur met perspectief voor de agrarische sector en een goed sociaal-economisch perspectief. En een aardgasvrij Bathmen in 2030. Met het ondertekenen van de intentieverklaring wordt de volgende stap gezet om samen met de betrokken partijen de haalbaarheid van het beoogde gebiedsplan te onderzoeken, rekening houdend met de eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden.

Kader

- * Dorpuitvoeringsplan (DUP) Bathmen (2022-762);
- * Doelstellingen Plattelandsbeleid (2006-00840);
- * Omgevingsvisie 2019.

Betrokken partijen en participatie

Het koploperproject betreft een gebiedsinitiatief met betrokkenheid van verschillende partijen en organisaties, waaronder Provincie Overijssel, Coöperatie Oxe Geeft Gas, Noaber Energie en Stichting IJssellandschap. Zij worden hierin begeleid door ROM3D. De gemeente heeft hierin nog geen betrokkenheid gehad. Wel zijn we nauw betrokken bij het DUP Bathmen. De komende tijd zullen de plannen nog nader uitgewerkt moeten worden en daarmee kunnen ook de uiteindelijke deelnemers en partners nog veranderen.

Toelichting op participatiebeleid

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

1. De gestelde ambities en doelen in de intentieverklaring zijn in lijn met de gemeentelijke doelen en ambities:

1. Vitaal platteland in het koplopergebied met waardevolle en robuuste natuur met perspectief voor de agrarische sector en een goed sociaal-economisch perspectief (ambitie);

2. Al het gasgebruik in Bathmen is groengas (doel);

3. stikstofemissies met 40-45% verminderen (doel);

4. 10% groenblauwe dooradering (doel),

5. perspectief voor de agrariërs in het gebied (doel).

2. De gemeente heeft samen met de inwoners van Bathmen een uitvoeringsplan (DUP Bathmen) opgesteld om Bathmen in 2030 aardgasvrij te maken. Het aardgasverbruik wordt verlaagd door te isoleren en het restant wordt ingevuld met lokaal geproduceerde groengas. Het vastlopen van het gebiedsproces zet de doelstelling aardgasvrij onder druk.

3. Het gezamenlijk toewerken naar een gebiedsconvenant waarin de doelen, rol en bijdragen per partij nader zijn uitgewerkt zal leiden tot ook meer duidelijkheid over de rol van de gemeente in dit proces.

4. Het is een complexe opgave die vanuit het gebied zelf is opgepakt en het nodige vraagt van m.n. de deelnemende boeren. Zij zijn bereid om een extra stap te zetten voor een vitaal landelijk gebied. Formele gemeentelijke betrokkenheid is daarmee ook een belangrijke steun in de rug voor het gebied.

Argumenten tegen:

1. De gemeente heeft ambtelijk nog geen actieve betrokkenheid gehad in het PPLG-koploperproject. We zijn recentelijk gevraagd om deze intentieverklaring te ondertekenen, maar hebben geen betrokkenheid gehad bij opstellen van de verklaring. Hierdoor is mogelijk enige informatieachterstand ten aanzien van het project. Op basis van de inhoud van de verklaring zien we toch voldoende aanknopingspunten om de verklaring te ondertekenen en samen met de andere partijen de volgende fase in te gaan.

Financiële consequenties en dekking

De financiële consequenties van het ondertekenen van de intentieverklaring en de hieruit voortvloeiende afspraken betreft de inzet van ambtelijke capaciteit. De benodigde capaciteit voor deelname aan deze fase van het project wordt opgevangen binnen programma 5.

Openbaarmaking en communicatie

Communicatie zal nader afgestemd worden met de betrokken partijen.

Aanpak en uitvoering

De komende maanden werken de deelnemende organisaties en betrokkenen de volgende aspecten uit en zo toe te werken naar een gedragen gebiedsconvenant:

- * de inzet van de verschillende partijen voor wat betreft de te behalen doelen;
- * de inzet van de verschillende partijen voor wat betreft de inzet van instrumenten, zoals grond, beleidsruimte, financiële middelen en/of vergunningen;
- * de randvoorwaarden van de verschillende partijen die hierbij gelden;
- * het proces en de governance;
- * de borging en monitoring;
- * de juridische consequenties en risico's; en
- * een financiële paragraaf.

Intentieverklaring Koplopergebied Oxe-Bathmen-(Zuid)Loo-Kring van Dorth

Note: op de dag van ondertekening zullen de namen van partijen die meedoen op deze intentieverklaring opgenomen worden voor ondertekening.

Partijen spreken de volgende intentie uit:

Artikel 1 Gedeelde ambities en uitgangspunten

1. Partijen streven naar een vitaal platteland in het koplopergebied Oxe - Bathmen- (Zuid)Loo-Kring van Dorth, met waardevolle en robuuste natuur met perspectief voor de agrarische sector en een goed sociaal-economisch perspectief.
2. Partijen bieden met inachtneming van eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden waar mogelijk ondersteuning aan het gebied om de gestelde doelen uiterlijk 2035 te behalen:
 - a. Alle gas dat Bathmen gebruikt wordt duurzaam opgewekt (Groengas);
 - b. De stikstof emissie rond Bathmen wordt met 40-45% verminderd en de stikstofuitstoot van de landbouwondernemers in het gebied bedraagt gemiddeld 36 kg NH₃ per hectare per jaar;
 - c. 10% blauwgroene dooradering realiseren in het gebied.
 - d. Agrarische ondernemers en hun opvolgers hebben perspectief voor de toekomst.

Artikel 2 Gebiedsplan

In het gebied is een verkenningsfase uitgevoerd waarin een eerste doorkijk is gegeven naar het toekomstige plan Door het gebied wordt een gebiedsplan opgesteld met de partijen. Samen met partijen wordt geïnventariseerd welke doelen deze partijen in het gebied hebben. Waar nodig en mogelijk zullen de partijen een bijdrage leveren aan de totstandkoming van het gebiedsplan. Het komende half jaar wordt gestreefd om deze doelen planmatig uit te werken en zo toe te werken naar een gedragen gebiedsconvenant. In dit convenant zullen partijen onderlinge afspraken vastleggen over:

- De inzet van de verschillende partijen voor wat betreft de te behalen doelen en
- de inzet van de verschillende partijen voor wat betreft de inzet van instrumenten zoals grond, beleidsruimte, financiële middelen en/of vergunningen,
- De randvoorwaarden van de verschillende partijen die hierbij gelden,
- het proces en de de governance
- de borging en monitoring.
- de juridische consequenties en risico's en
- een financiële paragraaf

Het streven is om in het voorjaar 2026 het gebiedsplan gereed te hebben.

Artikel 3 Convenant

Zodra het gebiedsplan verder is uitgewerkt, akkoord is bevonden door de partijen en gereed staat voor de start van uitvoering wordt een convenant getekend waarin in details over doelen, financiering, de voorwaarden, risico's, sancties bij contractbreuk e.d. zijn uitgewerkt. Dit convenant wordt dan door de dan betrokken partijen en ondernemers ondertekend.